

ความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19)  
ของนักศึกษา : กรณีศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขในจังหวัดอุบลราชธานี  
Knowledge and Protection Behaviors Covid 19 Epidemic Disease: Case  
study of a College of Public health in Ubonratchathani Province.

เสถียร เชื้อลี<sup>1\*</sup>, รับขวัญ เชื้อลี<sup>2</sup>, คณัฐวุฒิ หลวงเทพ<sup>2</sup>  
Sathien Chuealee<sup>1\*</sup>, Rabkwan Chuealee<sup>2</sup>, Kanuttawut Luangthep<sup>2</sup>

<sup>1</sup>สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จังหวัดอุบลราชธานี

<sup>2</sup>วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

<sup>1</sup>Office of Disease Prevention and Control 10<sup>th</sup> Ubon Ratchathani.

<sup>2</sup>Sirindhorn College of Public Health, Ubon Ratchathani.

\*Correspondence to: satainlee@gmail.com

Received: Jan 27, 2022 | Revised: May 18, 2022 | Accepted: Jun 10, 2022

## บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 223 คน ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามออนไลน์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล แบบทดสอบความรู้ พฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 เครื่องมือผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรู้ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด -19 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean 29.87, S.D. 2.63) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า 1) ประเด็นความรู้ทั่วไปของโรคโควิด 19 มีความรู้ในระดับมาก (Mean 4.94, S.D. 0.91) 2) ความรู้เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 มีความรู้ในระดับมาก (Mean 6.43, S.D. 0.64) 3) ประเด็นสาเหตุของการเกิดโรคโควิด-19 มีความรู้ในระดับปานกลาง (Mean 3.84, S.D. 0.77) 4) ประเด็นการติดต่อของโรคโควิด 19 มีความรู้ในระดับปานกลาง (Mean 4.77, S.D. 0.72) 5) ประเด็นอาการของโรคโควิด-19 มีความรู้ในระดับปานกลาง (Mean 6.86, S.D. 1.29) และ 6) แนวทางการรักษาของโรคโควิด-19 มีความรู้ในระดับปานกลาง (Mean 3, S.D. 0.92) ส่วนด้านพฤติกรรมพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี (Mean 12.39, S.D. 1.26) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 อยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 78.92 ที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การออกกำลังกายเป็นประจำครั้งละไม่น้อยกว่า 30 นาที มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษานี้สถาบันการศึกษาสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อลดแพร่กระจายเชื้อหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรและเตรียมความพร้อมสำหรับนักศึกษาที่ต้องออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงพยาบาลและชุมชนต่อไป

**คำสำคัญ:** ความรู้, พฤติกรรมการป้องกัน, โรคโควิด 19

## Abstract

The aims of this survey research were to study knowledge and prevention behaviors regarding COVID-19 of students at Sirindhorn College of Public Health, Ubon Ratchathani. The samples were 223 students of Sirindhorn College of Public Health, Ubon Ratchathani selected by using quota sampling technique. Instrument used in this study was an online questionnaire on COVID-19 knowledge and prevention behaviors with content validity (IOC) of 0.67. The data were analyzed using frequencies, percentages, means, and standard deviations for descriptive statistics.

The results showed that: the students' average knowledge scores were at high level (Mean 29.87, S.D. 2.63). When considering the case, 1) The general knowledge of COVID-19 is very knowledgeable (Mean 4.94, S.D. 0.91), 2) Knowledge of the COVID-19 pandemic has a high level of knowledge (Mean 6.43, S.D. 0.64) 3) The causes of COVID-19 at moderate level (Mean 3.84, S.D. 0.77) 4) Covid-19 contact issues at moderate level (Mean 4.77, S.D. 0.72) 5) Symptoms of COVID-19 gave moderate knowledge (Mean 6.86, S.D. 1.29) and 6) Treatment guidelines for COVID-19 has moderate knowledge (Mean 3, S.D. 0.92). While behavioral sections revealed that the samples were prophylactic against COVID-19. Behavioral sections that the samples were prophylactic against COVID-19 at good level (Mean 12.39, S.D. 1.26). In case of considering by individuals, the samples were found to have good COVID-19 prevention behaviors in all cases. 78.92 percentage of samples showed of the least practical were regular exercises for  $\geq 30$  minutes, behaved at moderate level.

The results of this study can be implemented as a guide to propose a policy of knowledge about COVID-19 prevention to organize courses and prepare students for professional experience practice in hospitals and communities.

**Keywords:** Knowledge, Prevention behaviors, COVID-19

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยและทั่วโลก มีการแพร่ระบาดของ COVID-19 จากรายงานของ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่

16 ตุลาคม 2564 พบการแพร่ระบาดไปใน 223 ประเทศมีจำนวนผู้ติดเชื้อ 240,805,482 ราย ผู้เสียชีวิต จำนวน 4,904,130 ราย โดยประเทศ

ที่พบผู้ติดเชื้อสูงสุด ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 45,738,585 ราย อินเดีย 34,052,687 ราย บราซิล 21,627,476 ราย สหราชอาณาจักร 8,361,651 ราย และรัสเซีย 7,925,176 ราย ส่วนประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 24 พบผู้ติดเชื้อ 1,772,838 ราย พบผู้ติดเชื้อรายใหม่ จำนวน 10,648 ราย เสียชีวิตแล้ว 18,205 ราย รักษาหายแล้วจำนวน 1,647,255 ราย<sup>(1)</sup> พื้นที่จังหวัด อุบลราชธานี พบผู้ป่วยยืนยัน 20,030 ราย เสียชีวิตแล้ว 152 คน อำเภอวารินชำราบ จังหวัด อุบลราชธานี พบผู้ป่วย 2,693 ราย<sup>(2)</sup>

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคโควิด 19 (COVID-19) มาอย่างต่อเนื่อง และทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ พบการระบาดในทุกจังหวัดในประเทศไทย และเข้าสู่การระบาดระลอกที่สาม ซึ่งโรคดังกล่าวถือเป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่เกิดจากเชื้อไวรัส สามารถติดต่อระหว่างคนสู่คนอย่างรวดเร็ว และเมื่อมีอาการแล้วทำให้ระบบหายใจ โดยเฉพาะปอดทำหน้าที่ผิดปกติไปอาจก่อให้เกิดการเสียชีวิตตามมา และนโยบายการป้องกันควบคุมโรคของประเทศโดยให้ประชาชนงดการเดินทาง โรงเรียน ห้างร้านหรือสถานที่เสี่ยงต่อการรวมกลุ่มของคนที่จะรวมตัวกันให้ปิดทำการ ซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุข สังคม และส่งผลต่อเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยอยู่ในขณะนี้ และจังหวัดอุบลราชธานีก็เป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID-19) เนื่องจากมีจำนวนผู้ติดเชื้อสูง เป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด 1 ใน 23 จังหวัด ซึ่งอยู่ในกลุ่มเดียวกับกรุงเทพมหานคร ตามคำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ที่ 15/2564 ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2564<sup>(3)</sup> ทำให้มีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส

โคโรนาที่เข้มงวดกว่าจังหวัดกลุ่มอื่นๆ อำเภอวารินชำราบจังหวัดอุบลราชธานี พบผู้ป่วย 2,693 ราย นอกจากนี้จังหวัดอุบลราชธานีได้เน้นย้ำให้ประชาชนปฏิบัติตามมาตรการควบคุมป้องกันและเฝ้าระวังอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการงดกิจกรรมรวมกลุ่มของคนไม่เกิน 50 คน ตามประกาศของ ศบค. การป้องกันตนเองเมื่ออยู่ร่วมกันในชุมชน การสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลาที่ออกจากบ้าน หมั่นล้างมือบ่อยๆ และต้องรักษาระยะห่างทางสังคม ต้องปฏิบัติตามมาตรการและประกาศของจังหวัดและศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) อย่างเคร่งครัด เนื่องจากจังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดขนาดใหญ่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและการศึกษา ที่สำคัญในภูมิภาคอีสานตอนล่าง มีนักท่องเที่ยวหรือประชาชนจากต่างพื้นที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและศึกษาในพื้นที่จำนวนมาก รวมทั้งคนในพื้นที่เองก็เดินทางไปทำงานที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่เสี่ยงอื่นๆ แล้วเดินทางกลับภูมิลำเนาจำนวนมากเช่นกัน กิจกรรมที่มีการเคลื่อนย้ายของประชากรเหล่านี้ส่งผลให้มีผู้ติดเชื้อโควิด 19 (COVID-19) มากขึ้นในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งเป็นต้นเหตุที่สำคัญของการแพร่ระบาดโรค กล่าวคือ การติดต่อสื่อสารระหว่างคนต่อคนโดยการสัมผัสคนที่ติดเชื้อโควิด 19 ที่ไม่แสดงอาการในการรวมกลุ่มสังสรรค์ดื่มกินในร้านอาหาร วงการพนัน และงานประเพณีที่มีการรวมกลุ่มคนจำนวนมาก เช่น งานศพ แล้วนำเชื้อไวรัสโควิด 19 มาแพร่ระบาดไปสู่บุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว สถานที่ทำงาน เพื่อนในชั้นเรียน และสาเหตุสำคัญที่ทำให้ประชาชนในประเทศไทย รวมทั้งจังหวัดอุบลราชธานีติดเชื้อไวรัสโควิด 19 (COVID-19) มาจากพฤติกรรมการดูแลตนเองไม่ถูกวิธี เช่น ผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่

เสี่ยงสูงที่มีการระบาดของโรคไม่ยอมกักตัว การไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข ไม่สวมหน้ากากอนามัย ไม่ล้างมือเมื่อหยิบจับสิ่งของต่างๆ การใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนถึงมีการรวมกลุ่มทางสังคมไม่รักษาระยะห่าง สิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าประชาชนรวมถึงนักศึกษาบางส่วนยังขาดการรับรู้ ความรู้ที่ถูกต้อง จึงส่งผลให้มีการแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่จำนวนมาก

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี มีนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ 451 คน นักศึกษาส่วนใหญ่อาศัยในหอพักวิทยาลัย ซึ่งมีการใช้ชีวิตส่วนตัวและการเรียนร่วมกัน จากข้อมูลที่ผ่านมาพบนักศึกษาบางส่วนติดเชื้อ COVID-19 ทำให้วิทยาลัยต้องปรับเปลี่ยนจากการเรียน on site เป็นระบบ on line จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นจึงศึกษาความรู้และพฤติกรรมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ของนักศึกษา: กรณีศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการพัฒนางานป้องกันควบคุมโรคโควิด 19 ในสถานศึกษาดังกล่าว

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

### วัสดุและวิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ชนิดภาคตัดขวาง (Cross-

sectional Study) ทำการศึกษากับนักศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 4 หลักสูตร 451 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejci, Morgan<sup>(4)</sup> ระดับความเชื่อมั่น 95% จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 223 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน (Quota Sampling) ของประชากรในแต่ละหลักสูตร และจับสลากรายชื่อจากแต่ละหลักสูตรจนได้กลุ่มตัวอย่างครบ ขอความยินยอมให้นักศึกษาที่ถูกสุ่มตอบแบบสอบถามผ่าน Smart phone สแกน QR Code ด้วยตนเองในช่วงวันที่ 18 – 24 ตุลาคม 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบบทดสอบความรู้และแบบประเมินพฤติกรรมในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ที่พัฒนามาจากแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต<sup>(5)</sup> โดยผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามที่ใช้ระบบบันทึกออนไลน์โดยสแกน QR Code แล้วเข้าบันทึกข้อมูล แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) เป็นแบบเลือกตอบถูกผิด (True-False Test) ให้เลือกคำตอบที่ตรงตามความรู้ มีจำนวน 37 ข้อ โดยมี 6 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโควิด 19 ประเด็นที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด 19 ประเด็นที่ 3 สาเหตุของการเกิดโรคโควิด 19 ประเด็นที่ 4 การติดต่อของโรคโควิด 19 ประเด็นที่ 5 อาการของโควิด 19 และ

ประเด็นที่ 6 แนวทางการรักษาโรคโควิด 19 การวัดระดับคะแนนใช้อิงเกณฑ์ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 โดยประยุกต์หลักเกณฑ์ของ Bloom<sup>(6)</sup> โดยแบ่งเกณฑ์คะแนนคำตอบถูกออกเป็น 3 ระดับได้แก่ ระดับสูง ตอบถูกตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ระดับปานกลาง ตอบถูกตั้งแต่ร้อยละ 60 - 79 และระดับน้อย ตอบถูกต่ำกว่าร้อยละ 60 และตอนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมกาปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) เป็นแบบเลือกตอบ ปฏิบัติ/ไม่ได้ปฏิบัติ มีจำนวน 13 ข้อ โดยแบ่งเกณฑ์ระดับพฤติกรรมออกเป็น 3 ระดับได้แก่ ระดับดี ปฏิบัติตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ระดับปานกลาง ปฏิบัติตั้งแต่ร้อยละ 60 - 79 และระดับน้อย ปฏิบัติต่ำกว่าร้อยละ 60 แบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ในตอนที่ 2 และ 3 เท่ากับ 0.79 และ 0.81 ตามลำดับ

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

### ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 223 ราย ผลการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 87.40 อายุเฉลี่ย 20 ปี และเป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาเทคนิคเภสัชกรรม ร้อยละ 34.50 และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ ร้อยละ 29.1 รายละเอียดดังตารางที่ 1

**ตารางที่ 1** จำนวน ร้อยละกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

| หลักสูตร                                                     | กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม | ร้อยละ        |
|--------------------------------------------------------------|------------------------------|---------------|
| 1. สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน               | 25                           | 11.20         |
| 2. สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข                | 56                           | 25.10         |
| 3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเทคนิคเภสัชกรรม       | 77                           | 34.50         |
| 4. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ | 65                           | 29.10         |
| <b>รวม</b>                                                   | <b>223</b>                   | <b>100.00</b> |

2. ด้านความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุข

สิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) จำนวน 37 ข้อ ประกอบด้วย 6 ประเด็นหลัก ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโควิด 19 ประเด็นที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของ

เชื่อโควิด 19 ประเด็นที่ 3 สาเหตุการเกิดโรคโควิด 19 ประเด็นที่ 6 แนวทางการรักษาโควิด 19 ผลการ  
 วิต 19 ประเด็นที่ 4 การติดต่อของโรคโควิด 19 ศึกษาเป็นดังนี้  
 ประเด็นที่ 5 อาการและอาการแสดงของโควิด 19

**ตารางที่ 2** ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) n = 223

| ข้อ                                                                      | ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19                                                                                                                                                                                                                                                                     | ตอบถูก<br>จำนวนคน<br>(ร้อยละ) | ตอบผิด<br>จำนวนคน<br>(ร้อยละ) |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| 1                                                                        | โรคโควิด-19 เกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนาที่เป็นไวรัสในวงใหญ่ที่เป็นสาเหตุของโรคทั้งในสัตว์และคน                                                                                                                                                                                                                | 180<br>(80.72)                | 43<br>(19.28)                 |
| 2                                                                        | ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 เหมือนไวรัสโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางและโรคซาร์ส                                                                                                                                                                                                                           | 212<br>(95.06)                | 11<br>(4.94)                  |
| 3                                                                        | โรค COVID-19 ย่อจาก Coronavirus disease 2019 เป็นโรคติดเชื้อทางระบบทางเดินหายใจที่เกิดจากไวรัสโคโรนา ซึ่งมีชื่อทางการว่า SARS-CoV-2                                                                                                                                                                       | 199<br>(89.23)                | 24<br>(10.77)                 |
| 4                                                                        | “โควิด 19” คือ ชื่อใหม่อย่างเป็นทางการของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 องค์การอนามัยโลก (WHO) ประกาศชื่อที่เป็นทางการสำหรับใช้เรียกโรคทางเดินหายใจที่เกิดจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ว่า “โควิด-ไนน์ทีน” (COVID-19) โดยชื่อนี้มาจากคำย่อในภาษาอังกฤษของคำว่า โคโรนาไวรัสและดิสซิส (Disease) ที่แปลว่าโรคภัยไข้เจ็บ | 210<br>(94.17)                | 13<br>(5.83)                  |
| 5                                                                        | ไวรัสโคโรนา (COVID-19) ตัวเลข 19 มาจากจำนวนสายพันธุ์ของเชื้อโรค                                                                                                                                                                                                                                           | 158<br>(70.85)                | 65<br>(29.15)                 |
| 6                                                                        | เชื่อโควิด-19 สามารถมองเห็นได้ด้วยกล้องจุลทรรศน์ที่ใช้กันโดยทั่วไปได้                                                                                                                                                                                                                                     | 142<br>(63.67)                | 81<br>(36.33)                 |
| <b>ค่าเฉลี่ย = 4.94, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.91, ระดับความรู้ = มาก</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                               |                               |
| 7                                                                        | โรคโควิด-19 สามารถแพร่กระจายผ่านการสัมผัสกับผู้ติดเชื้อผ่านทางละอองเสมหะจากการไอ จาม น้ำมูก น้ำลายได้                                                                                                                                                                                                     | 223<br>(100.00)               | 0<br>(0.00)                   |
| 8                                                                        | โรคโควิด-19 สามารถแพร่กระจายไปในอากาศได้ ส่งผลให้เกิดการระบาดไปในวงกว้าง                                                                                                                                                                                                                                  | 211<br>(94.61)                | 12<br>(5.39)                  |
| 9                                                                        | โรคโควิด-19 เริ่มต้นระบาดครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน                                                                                                                                                                                                                                                | 221<br>(99.10)                | 2<br>(0.90)                   |



| ข้อ                                                                   | ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19                                                                                                                                                                     | ตอบถูก<br>จำนวนคน<br>(ร้อยละ) | ตอบผิด<br>จำนวนคน<br>(ร้อยละ) |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| 10                                                                    | คนที่ติดเชื้อโควิด-19 สามารถแพร่เชื้อได้ในช่วงเวลาของการติดเชื้อได้นานกว่าการระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 การระบาดจึงก่อเป็นวงกว้างขวางกว่า และควบคุมยากกว่า                                     | 215<br>(96.41)                | 8<br>(3.59)                   |
| 11                                                                    | โรคโควิด-19 เริ่มต้นระบาดครั้งแรกที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และแพร่ระบาดไปยังประเทศอื่นๆ ทั่วโลก                                                                                                               | 184<br>(82.51)                | 39<br>(17.49)                 |
| 12                                                                    | ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่การระบาดของโรคโควิด-19 (COVID-19) มีโอกาสเสี่ยงสูงที่จะติดเชื้อและแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้ง่าย                                                                                | 219<br>(98.20)                | 4<br>(1.80)                   |
| 13                                                                    | สาเหตุของโรค COVID-19 เกิดจากการรับประทานอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะหรืออาหารที่แปลกๆ                                                                                                                         | 161<br>(72.20)                | 62<br>(27.80)                 |
| ค่าเฉลี่ย = 6.43, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.64, ระดับความรู้ = มาก     |                                                                                                                                                                                                           |                               |                               |
| 14                                                                    | โรค COVID-19 เกิดจากไวรัสโคโรนา (Corona virus) ที่กลายพันธุ์ในธรรมชาติเป็นไวรัสสายพันธุ์ใหม่ สืบเนื่องมาจากการที่ธรรมชาติถูกมนุษย์ทำร้าย                                                                  | 108<br>(48.43)                | 115<br>(51.57)                |
| 15                                                                    | โรค COVID-19 เป็นโรคที่เคยเกิดการระบาดครั้งใหญ่ในอดีต และกลับมาระบาดอีกครั้งในปัจจุบัน                                                                                                                    | 150<br>(67.26)                | 73<br>(32.74)                 |
| 16                                                                    | โรค COVID-19 มีแหล่งเริ่มต้นมาจากค้างคาว และกลายพันธุ์โดยผ่านสัตว์เป็นตัวกลางกลายเป็นไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ที่ก่อโรคในคน และคนรับเชื้อไวรัสมาแพร่ระบาดระหว่างคนสู่คนมากที่สุด                                | 216<br>(96.86)                | 7<br>(3.14)                   |
| 17                                                                    | สาเหตุของโรคโควิด-19(COVID-19) เกิดจากอุณหภูมิของโลกเพิ่มสูงขึ้น ทำให้น้ำแข็งบริเวณขั้วโลกละลาย ส่งผลให้แบคทีเรียหรือไวรัสที่อยู่ภายใต้้น้ำแข็งเกิดการระเหยกระจายตัวและแพร่ไปยังพื้นที่ต่างๆ ในโลก        | 174<br>(78.02)                | 49<br>(21.98)                 |
| 18                                                                    | การที่มีการเพิ่มขึ้นของผู้ติดเชื้อ โควิด-19 (COVID-19) เป็นผลมาจากพฤติกรรมเสี่ยง และพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น ผู้ที่เดินทางกลับมาจากประเทศที่มีการระบาดของโรค ไม่ปฏิบัติตัวตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข | 216<br>(96.86)                | 7<br>(3.14)                   |
| ค่าเฉลี่ย = 3.84, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.77, ระดับความรู้ = ปานกลาง |                                                                                                                                                                                                           |                               |                               |
| 19                                                                    | โรคโควิด-19 (COVID-19) สามารถติดต่อกันโดยการสัมผัส                                                                                                                                                        | 42<br>(18.83)                 | 181<br>(81.17)                |

| ข้อ                                                                   | ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19                                                                                                                                                                                                                          | ตอบถูก              | ตอบผิด              |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                | จำนวนคน<br>(ร้อยละ) | จำนวนคน<br>(ร้อยละ) |
| 20                                                                    | โรคโควิด-19 (COVID-19) ไม่สามารถแพร่กระจายผ่านการสัมผัสกับผู้ติดเชื้อ ผ่านทางละอองเสมหะจากการไอ จาม น้ำมูกน้ำลาย ได้                                                                                                                                           | 161<br>(72.19)      | 62<br>(27.81)       |
| 21                                                                    | โรคโควิด-19 (COVID-19) เป็นโรคที่อันตรายและแพร่ระบาดไปในวงกว้างได้อย่างรวดเร็ว หากได้รับเชื้อ จะสามารถนำเชื้อไปติดกับยังผู้อื่นได้ทันที                                                                                                                        | 207<br>(92.82)      | 16<br>(7.18)        |
| 22                                                                    | โรคโควิด-19 สามารถติดต่อกันจากการแพร่กระจายผ่านการสัมผัสกับผู้ติดเชื้อ ผ่านทางละอองเสมหะจากการไอ จาม น้ำมูกน้ำลาย ได้                                                                                                                                          | 221<br>(99.10)      | 2<br>(0.90)         |
| 23                                                                    | โรคโควิด-19 สามารถแพร่ทางละอองจากระบบทางเดินหายใจของผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยไอ หรือมีอาการอื่น เช่น ไข้หรืออ่อนเพลีย ผู้ป่วยจำนวนมากมีอาการเพียงเล็กน้อยโดยเฉพาะในระยะเริ่มแรก จึงมีความเป็นไปได้ที่จะติดเชื้อ COVID-19 จากผู้ป่วยที่ไอเล็กน้อยและไม่รู้สึกป่วยได้ | 217<br>(97.30)      | 6<br>(2.70)         |
| 24                                                                    | โรคโควิด-19 รวมถึงไวรัสอื่นที่ทำให้ติดเชื้อที่ทางเดินหายใจ เข้าสู่ร่างกายโดยทาง “ปาก จมูก ตา” โดยที่ไวรัสจะเข้าไปเกาะติดและเข้าไปแบ่งตัวในเซลล์ของเยื่อทางเดินหายใจ                                                                                            | 216<br>(96.86)      | 7<br>(3.14)         |
| ค่าเฉลี่ย = 4.77, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.72, ระดับความรู้ = ปานกลาง |                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |                     |
| 25                                                                    | อาการของผู้ป่วยโควิด-19 อาการทั่วไปคล้ายไข้หวัดใหญ่ได้แก่ มีไข้สูง ไอ หายใจลำบาก                                                                                                                                                                               | 221<br>(99.10)      | 2<br>(0.90)         |
| 26                                                                    | ผู้ป่วยโควิด-19 ส่วนใหญ่เสียชีวิตเนื่องจากระบบหายใจล้มเหลวเนื่องจากปอดถูกทำลาย                                                                                                                                                                                 | 218<br>(97.75)      | 5<br>(2.25)         |
| 27                                                                    | ผู้ที่ได้รับเชื้อโควิด-19 จะแสดงอาการทันทีเมื่อได้รับเชื้อ                                                                                                                                                                                                     | 176<br>(78.92)      | 47<br>(21.08)       |
| 28                                                                    | ผู้ที่ได้รับเชื้อโควิด-19 จะไม่แสดงอาการจนกว่าจะพ้นระยะฟักตัวของเชื้อ                                                                                                                                                                                          | 206<br>(92.37)      | 17<br>(7.63)        |
| 29                                                                    | ระยะฟักตัวของโรคโควิด-19 มีระยะเวลา 1-14 วัน                                                                                                                                                                                                                   | 212<br>(95.06)      | 11<br>(4.94)        |
| 30                                                                    | มีไข้สูงมากกว่า 37.5 องศาเซลเซียส ไอ, เจ็บคอ, ครั่นเนื้อครั่นตัว, อ่อนเพลีย, หายใจเหนื่อยหอบ หายใจลำบาก เป็นอาการโดยทั่วไปของไข้หวัดเท่านั้น                                                                                                                   | 104<br>(46.63)      | 119<br>(53.37)      |



| ข้อ                                                                   | ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19                                                                                                         | ตอบถูก<br>จำนวนคน<br>(ร้อยละ) | ตอบผิด<br>จำนวนคน<br>(ร้อยละ) |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------|
| 31                                                                    | ผู้ที่ได้รับเชื้อโควิด-19 บางรายที่ไม่แสดงอาการใดๆ สามารถรักษาตัวเองจนหายได้เอง                                                               | 162<br>(72.64)                | 61<br>(27.36)                 |
| 32                                                                    | การกักตัวเพื่อสังเกตอาการเริ่มป่วย ซึ่งใช้กับผู้ที่เข้าข่ายการเสี่ยงติดเชื้อมีระยะเวลาในการกักตัว 7 วัน                                       | 112<br>(50.22)                | 111<br>(49.78)                |
| 33                                                                    | อาการรุนแรงที่สุดที่พบจากโคโรนาไวรัส คือ อาการไตวายเฉียบพลัน                                                                                  | 119<br>(53.36)                | 104<br>(46.64)                |
| ค่าเฉลี่ย = 6.86, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.29, ระดับความรู้ = ปานกลาง |                                                                                                                                               |                               |                               |
| 34                                                                    | การรักษาโรคโควิด-19 ในระยะแรกไม่มียารักษา ทำได้เพียงการรักษาตามอาการเท่านั้น                                                                  | 211<br>(94.61)                | 12<br>(5.39)                  |
| 35                                                                    | ปัจจุบันมีวัคซีนที่ใช้สำหรับป้องกันและรักษาโรคโควิด-19 แล้ว                                                                                   | 192<br>(85.20)                | 33<br>(14.80)                 |
| 36                                                                    | การมีระบบภูมิคุ้มกันที่มาก สามารถช่วยรักษาโรคโควิด-19 (COVID-19) ได้โดยไม่จำเป็นต้องรับประทานยา                                               | 124<br>(55.60)                | 99<br>(44.40)                 |
| 37                                                                    | การรักษาผู้ป่วยโรคโควิด-19 ที่สามารถทำได้ทันทีอีกวิธีหนึ่ง คือ การนำพลาสมาจากผู้ป่วยโรค COVID-19 ที่หายแล้ว นำไปใช้รักษาผู้ป่วยอาการรุนแรงได้ | 144<br>(64.57)                | 79<br>(35.43)                 |
| ค่าเฉลี่ย = 3, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.92, ระดับความรู้ = ปานกลาง    |                                                                                                                                               |                               |                               |
| ภาพรวมทั้ง 6 ประเด็น                                                  |                                                                                                                                               |                               |                               |
| ค่าเฉลี่ย = 29.87, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.63, ระดับความรู้ = มาก    |                                                                                                                                               |                               |                               |

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อโควิด 19 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 โดยมีคะแนนความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=29.87, SD.=2.63) เมื่อวิเคราะห์รายประเด็นและรายข้อพบว่า

ประเด็นที่ 1 ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคโควิด 19 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในภาพรวมเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคโควิด 19 อยู่ใน

ระดับมาก (Mean=4.94, S.D.=0.91) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดได้แก่ ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 เหมือนไวรัสโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางและโรคซาร์ส (ร้อยละ 95.06) มีความรู้สูงสุดในระดับมาก และข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด ได้แก่ เชื้อโควิด-19 สามารถมองเห็นได้ด้วยกล้องจุลทรรศน์ที่ใช้กันโดยทั่วไปได้ ตอบผิด (ร้อยละ 36.33) มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง

ประเด็นที่ 2 ด้านความรู้เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในภาพรวมเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 อยู่ในระดับมาก (Mean=6.43, S.D.=0.64) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุด ได้แก่ โรคโควิด 19 สามารถแพร่กระจายผ่านการสัมผัสกับผู้ติดเชื้อผ่านทางละอองเสมหะจากการไอ จาม น้ำมูก น้ำลายได้ (ร้อยละ 100) มีความรู้ในระดับมาก และข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด ได้แก่ สาเหตุของโรค COVID-19 เกิดจากการรับประทานอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะหรืออาหารที่แปลกๆ ตอบผิด (ร้อยละ 27.80) มีความรู้ในระดับปานกลาง

ประเด็นที่ 3 ด้านสาเหตุการเกิดโรคโควิด 19 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในภาพรวมเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดโรคโควิด 19 อยู่ในระดับปานกลาง (Mean=3.84, S.D.=0.77) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุด (ร้อยละ 96.86) ได้แก่ การที่มีการเพิ่มขึ้นของผู้ติดเชื้อโควิด 19 (COVID-19) เป็นผลมาจากพฤติกรรมเสี่ยง และพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น ผู้ที่เดินทางกลับมาจากประเทศที่มีการระบาดของโรค ไม่ปฏิบัติตัวตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข มีความรู้ระดับมาก และข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด ได้แก่ โรคโควิด 19 (COVID-19) เกิดจากไวรัสโคโรนา (Corona virus) ที่กลายพันธุ์ในธรรมชาติเป็นไวรัสสายพันธุ์ใหม่สืบเนื่องมาจากการที่ธรรมชาติถูกมนุษย์ทำร้าย ตอบผิด (ร้อยละ 51.57) มีความรู้ในระดับน้อย

ประเด็นที่ 4 ด้านการติดต่อของโรคโควิด 19 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในภาพรวมเกี่ยวกับการติดต่อของโรคโควิด 19 อยู่ในระดับปานกลาง (Mean=4.77, S.D.=0.72) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุด (ร้อยละ 99.10) ได้แก่ โรคโควิด 19 สามารถติดต่อกันจากการแพร่กระจายผ่านการสัมผัสกับผู้ติด

เชื้อ ผ่านทางละอองเสมหะจากการไอ จาม น้ำมูก น้ำลายได้ มีความรู้ในระดับมาก และข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด (ร้อยละ 81.17) ได้แก่ โรคโควิด 19 (COVID-19) สามารถติดต่อกันโดยการสัมผัส มีความรู้ในระดับน้อย

ประเด็นที่ 5 ด้านความรู้เกี่ยวกับอาการของโรคโควิด 19 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในภาพรวมเกี่ยวกับอาการของโรคโควิด 19 อยู่ในระดับปานกลาง (Mean=6.86, S.D.=1.29) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุด (ร้อยละ 99.10) ได้แก่ อาการของผู้ป่วยโควิด 19 อาการทั่วไปคล้ายไข้หวัดใหญ่ได้แก่ มีไข้สูง ไอ หายใจลำบาก มีความรู้ในระดับมาก และข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด (ร้อยละ 53.37) ได้แก่ มีไข้สูงมากกว่า 37.5 องศาเซลเซียส ไอ เจ็บคอ ครั่นเนื้อครั่นตัว อ่อนเพลีย หายใจเหนื่อย หอบ หายใจลำบาก เป็นอาการโดยทั่วไปของไข้หวัดเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในระดับน้อย

ประเด็นที่ 6 ด้านความรู้เกี่ยวกับแนวทางการรักษาของโรคโควิด 19 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในภาพรวมเกี่ยวกับแนวทางการรักษาของโรคโควิด 19 อยู่ในระดับปานกลาง (Mean=3, S.D.=0.92) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุด (ร้อยละ 94.61) ได้แก่ การรักษาโรคโควิด 19 ในระยะแรกไม่มียารักษาทำได้เพียงการรักษาตามอาการเท่านั้น มีความรู้ในระดับมาก และข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด (ร้อยละ 44.40) ได้แก่ การมีระบบภูมิคุ้มกันที่มากสามารถช่วยรักษาโรคโควิด 19 (COVID-19) ได้โดยไม่จำเป็นต้องรับประทานยา ตอบผิด มีความรู้ในระดับน้อย ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean=29.87, SD.=2.63)

3. พฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID-19) ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 3 พฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) n=223

| ข้อที่                                                             | พฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19)                                                               | ปฏิบัติ<br>จำนวน (ร้อยละ) |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| 1                                                                  | การป้องกันเชื้อ (COVID-19) ที่ดีและง่ายที่สุดสำหรับบุคคลทั่วไป คือ การใส่หน้ากากอนามัย                 | 222 (99.55)               |
| 2                                                                  | การเว้นระยะห่างจากผู้ป่วยติดเชื้อหรือผู้ที่มีอาการอย่างน้อย 1 เมตร                                     | 220 (98.65)               |
| 3                                                                  | การสวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่อไม่สบายหรือออกจากบ้าน                                                  | 221 (99.10)               |
| 4                                                                  | ล้างมือให้สม่ำเสมอด้วยสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจลอย่างน้อย 20 วินาที ความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 70%   | 218 (97.76)               |
| 5                                                                  | เมื่อมีอาการเกี่ยวกับทางเดินหายใจ ให้สวมใส่หน้ากากอนามัย หลีกเลี่ยง การไปทำงานหรือเข้าเรียนในสถานศึกษา | 223 (100.00)              |
| 6                                                                  | การล้างมืออย่างถูกวิธี (7 ขั้นตอน) ทุกครั้ง                                                            | 203 (91.03)               |
| 7                                                                  | การหลีกเลี่ยงเข้าไปยังสถานที่ที่มีคนพลุกพล่านหรือแออัด                                                 | 221 (99.10)               |
| 8                                                                  | การรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ ด้วยความร้อน                                                          | 222 (99.55)               |
| 9                                                                  | การออกกำลังกายเป็นประจำครั้งละไม่น้อยกว่า 30 นาที                                                      | 176 (78.92)               |
| 10                                                                 | การใช้ช้อนกลางประจำตัวเมื่อต้องรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น                                            | 205 (91.93)               |
| 11                                                                 | การเว้นระยะห่าง 1-2 เมตร เมื่อต้องมีการพูดคุยกับบุคคลอื่น                                              | 218 (97.76)               |
| 12                                                                 | การเปลี่ยนเสื้อผ้าหรือการอาบน้ำทันที เมื่อกลับมาจากข้างนอก                                             | 197 (88.34)               |
| 13                                                                 | การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แข็งแรง                                   | 221 (99.10)               |
| ค่าเฉลี่ย = 12.39, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.26, ระดับพฤติกรรม = ดี |                                                                                                        |                           |

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด 19 (COVID-19) ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID-19) ภาพรวมอยู่ในระดับดี (Mean=12.39,S.D=1.26) โดยเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID-19) อยู่ในระดับดี

3 ลำดับแรก ได้แก่ เมื่อมีอาการเกี่ยวกับทางเดินหายใจ ให้สวมใส่หน้ากากอนามัย หลีกเลี่ยงการไปทำงานหรือเข้าเรียนในสถานศึกษา (ร้อยละ 100.00) การป้องกันเชื้อ (COVID-19) ที่ดีและง่ายที่สุดสำหรับบุคคลทั่วไป คือ การใส่หน้ากากอนามัย (ร้อยละ 99.55) และการรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ ด้วยความร้อน (ร้อยละ 99.55) ตามลำดับ และพฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อยที่สุด (ร้อยละ 78.92) คือ การออกกำลังกายเป็นประจำครั้งละไม่น้อยกว่า 30 นาที มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

## สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบที่เป็นประเด็นสำคัญซึ่งจะนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้ ค่าเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด 19 ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (COVID-19) ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงปลายปี 2019 นั้น การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีอยู่มากมายอาจแตกต่างกันไปไม่ว่าจะเป็นการข้อมูลที่ไดมาจาก กระทรวงสาธารณสุขไทย ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคระบาดของสหรัฐ (CDC) และองค์การอนามัยโลก (WHO)<sup>(7)</sup> และปัจจุบัน นักศึกษาสามารถเข้าถึงสื่อได้ง่ายผ่านระบบ Internet โทรศัพท์มือถือ จึงอาจทำให้มีความรู้เกี่ยวกับไวรัสชนิดนี้ค่อนข้างชัดเจนในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทิมา ห้าวหาญ และพรรณวดี ขำจริง<sup>(5)</sup> ที่ศึกษาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต พบว่า ประชาชนในจังหวัดภูเก็ตมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคโควิด 19 อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 29.15 ความรู้ความเข้าใจผิดว่าไวรัสโคโรนา (COVID-19) ตัวเลข 19 มาจากจำนวนสายพันธุ์ของเชื้อโรค ร้อยละ 36.33 ที่มีความรู้ความเข้าใจผิดว่าเชื้อโควิด-19 สามารถมองเห็นได้ด้วยกล้องจุลทรรศน์ที่ใช้กันโดยทั่วไปได้ และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 27.80 ยังขาดความรู้ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับอาการของโรคโควิด 19 ว่าสาเหตุของโรค COVID-19 เกิดจากการรับประทานอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะหรืออาหารที่แปลกๆ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.74 มี

ความรู้ความเข้าใจผิดว่าโรค COVID-19 เป็นโรคที่เคยเกิดการระบาดครั้งใหญ่ในอดีตและกลับมาระบาดอีกครั้งในปัจจุบัน ร้อยละ 21.98 มีความรู้ความเข้าใจผิดว่าสาเหตุของโรคโควิด-19 (COVID-19) เกิดจากอุณหภูมิของโลกเพิ่มสูงขึ้น ทำให้น้ำแข็งบริเวณขั้วโลกละลาย ส่งผลให้แบคทีเรียหรือไวรัสที่อยู่ภายใต้น้ำแข็งเกิดการระเหยกระจายตัวและแพร่ไปยังพื้นที่ต่างๆ ในโลก ร้อยละ 27.81 มีความรู้ความเข้าใจผิดว่าโรคโควิด-19 (COVID-19) ไม่สามารถแพร่กระจายผ่านการสัมผัสกับผู้ติดเชื้อ ผ่านทางละอองเสมหะจากการไอ จาม น้ำมูกน้ำลาย ได้ ร้อยละ 21.08 มีความรู้ความเข้าใจผิดว่าผู้ที่ได้รับเชื้อโควิด-19 จะแสดงอาการทันทีเมื่อได้รับเชื้อ ร้อยละ 27.36 มีความรู้ความเข้าใจผิดว่าผู้ที่ได้รับเชื้อโควิด-19 บางรายที่ไม่แสดงอาการใดๆ สามารถรักษาตัวเองจนหายได้เอง โดยทั้งหมดที่กล่าวมา กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในระดับปานกลาง

ส่วนความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) มีกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในระดับน้อย ดังนี้ ร้อยละ 51.57 มีความรู้ความเข้าใจผิดว่าโรค COVID-19 เกิดจากไวรัสโคโรนา (Corona virus) ที่กลายพันธุ์ในธรรมชาติเป็นไวรัสสายพันธุ์ใหม่ สืบเนื่องมาจากการที่ธรรมชาติถูกมนุษย์ทำร้าย ร้อยละ 81.17 มีความรู้ความเข้าใจผิดว่าโรคโควิด-19 (COVID-19) สามารถติดต่อกันโดยการสัมผัส ร้อยละ 53.37 มีความรู้ความเข้าใจผิดว่า มีไข้สูงมากกว่า 37.5 องศาเซลเซียส ไอ, เจ็บคอ, ครั่นเนื้อครั่นตัว, อ่อนเพลีย, หายใจเหนื่อยหอบ หายใจลำบาก เป็นอาการโดยทั่วไปของไข้หวัดเท่านั้น ร้อยละ 49.78 มีความรู้ความเข้าใจผิดว่าการกักตัวเพื่อสังเกตอาการเริ่มป่วย ซึ่งใช้กับผู้เข้าข่ายการเสี่ยงติดเชื้อมีระยะเวลาการกักตัว

7 วัน ร้อยละ 46.64 มีความรู้ความเข้าใจผิดว่าอาการรุนแรงที่สุดที่พบจากโคโรนาไวรัสคือ อาการไตวายเฉียบพลัน และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 44.40 มีความรู้ความเข้าใจผิดว่าระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายไม่มีความจำเป็นในการช่วยรักษาโคโรนาไวรัส ทั้งนี้ในประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้บางส่วนใหญ่พบในประเด็นด้านอาการของโรคโควิด 19 อาจเนื่องมาจากในมิติด้านอาการของโรคจะต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้องและจะถูกสื่อสารจากกรมควบคุมโรคและกรมการแพทย์ซึ่งการสื่อสารด้านนี้อาจจะยังอยู่ในวงการแพทย์ที่เป็นผู้รักษาการสื่อสารกับประชาชนยังน้อย ประกอบกับในเรื่องอาการของโคโรนาไวรัสจะมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยขึ้นอยู่กับสายพันธุ์โรค และความรู้ความเข้าใจผิดว่าการกักตัวเพื่อสังเกตอาการใช้เวลา 7 วัน ซึ่งความเป็นจริงตามประกาศของ ศบค.ให้กักตัว 14 วัน และ การเข้าใจผิดว่าโรคโควิด-19 (COVID-19) สามารถติดต่อกันโดยการสัมผัสโดยละเลยไม่คิดถึง การติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ในประเด็นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการปฏิบัติเพราะการเข้าใจผิดจะทำให้กลุ่มตัวอย่างเสี่ยงต่อการรับและแพร่กระจายเชื้อได้ง่ายเกิดการระบาดของโรคเมื่อการปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง

2. สำหรับค่าเฉลี่ยพฤติกรรมป้องกันการโรคโควิด-19 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี (Mean=12.39, S.D=1.26) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ตรีญชนก พันธุ์สุมา และพงษ์สิทธิ์ บุญรักษา<sup>(8)</sup> ที่ทำการศึกษาความรู้ ทักษะคติและพฤติกรรม การป้องกันโควิด 19 ของประชาชนในตำบลปฐุใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 72.40 มีพฤติกรรมป้องกันการโควิด 19 อยู่ในระดับดี การศึกษาของบงกช โมระสกุล และพรศิริ พันธสี<sup>(9)</sup> ความรู้และพฤติกรรม การป้องกันโรคโควิด 19 ของนักศึกษาพยาบาล

ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา และวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมป้องกันการโรคโควิด 19 อยู่ในระดับดี และปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระบบบริหารจัดการทางด้านสาธารณสุขของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมาก มีการเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทั้งในระดับส่วนกลางจนถึงระดับชุมชน ซึ่งมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ครอบคลุมอยู่ทั่วประเทศช่วยดูแลและขับเคลื่อนให้ประชาชนปฏิบัติตามมาตรการของรัฐในการมีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้ออย่างเคร่งครัด จะมีโอกาสในการพัฒนาในด้านพฤติกรรมการออกกำลังกายเป็นประจำครั้งละ ไม่น้อยกว่า 30 นาที ซึ่งกลุ่มตัวอย่างยังมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

### ข้อเสนอแนะ

สถาบันการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการกำหนดเชิงนโยบายเพื่อให้มีการสอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ส่วนในเชิงปฏิบัติการควรจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การป้องกันโรคโควิด 19 ให้กับนักศึกษาในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาสามารถป้องกันการติดเชื้อโควิด 19 ได้ โดยเฉพาะเมื่อต้องออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงพยาบาล หน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิตลอดจนในชุมชน และควรมีการศึกษาประเมินผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 และประเมินพฤติกรรม การป้องกันโรคโควิด 19



## เอกสารอ้างอิง

1. กรมควบคุมโรค. โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). [อินเทอร์เน็ต]. 2563. เข้าถึงได้จาก: <https://ddc.moph.go.th/>
2. คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดอุบลราชธานี. ประกาศของจังหวัดและศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) วันที่ 16 ตุลาคม 2564. [อินเทอร์เน็ต]. เข้าถึงได้จาก: <http://ubonratchathani.go.th/home/category/covid-19>
3. ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินกระทรวงสาธารณสุข. คำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ 15/2564 ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2564. [อินเทอร์เน็ต]. เข้าถึงได้จาก: [https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/im\\_commands.php](https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/im_commands.php)
4. ประภาพร ศรีตระกูล. การวัดและประเมินผลการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น: โรงพิมพ์แอนนาออฟเซต; 2550.
5. จันทิมา ห้าวหาญ และ พรรณวดี ขำจริง. ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมกาปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด 19 (COVID-19) ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต. เอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 ปีการศึกษา 2563.
6. Bloom, B. S., Krathwohl, D. R. and Masia B. B. Taxonomy of Educational Objectives The Classification of Education Goals Handbook : Affective Domain. Longman Green and Co, London. 1964.
7. World Health Organization. WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard [Internet]. 2020 [cited 2020 June 10]. Available from: <https://covid19.who.int/table>
8. ตรีญชนก พันธุ์สุมา และพงษ์สิทธิ์ บุญรักษา. ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมกาป้องกันโควิด 19 ของประชาชนในตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. ศรีนครินทร์ เวชสาร 2564; 36(5):597-604.
9. บงกช โมระสกุล และพรศิริ พันธสี. ความรู้และพฤติกรรมกาป้องกันโรคโควิด-19 ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนานาชาติ เซนต์เทเรซา และวิทยาลัยเซนต์หลุยส์. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9 2564; 15:179-95